

Krizán (Krizsán) Mihály

IRODALOM ÉS TUDOMÁNY Írta Vende Ernő
<http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0014/25.html>

Krizsán Mihály, szül. Livinán, 1843. szeptember 30-án. Budapesten a Józsefvárosban segéd-lelkész volt, 1893-ban pápai t. kamarás, 1895-ben pedig a budapesti központi papnöveldek igazgatója lett. Számos cikke jelent meg a kath. egyházi és politikai lapokban. Önálló műve: *Paulai szent Vincze élete.* (1886.)

A Leövey Klára Gimnázium Jubileumi Emlékkönyve elődje, a Ranolder Intézet alapításának 130. évfordulója alkalmából 1875-2005
<http://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=16&ved=0CD0QFjAFOAo&url=http%3A%2F%2Fwww.leovey.hu%2Fletolt%2Ftortenet%2Fjek0506.pdf&ei=-YvKVMnMD8ndaqCNgPAP&usq=AFQjCNFE76cMR9zUN7VpTKcdOecvRQtQkQ&sig2=y9Cqn83kKxPCL6T6R-DhJw&bvm=bv.84607526,d.d2s>

(Részletek)

Az intézetet **Ranolder János veszprémi püspök** alapította.

A Pesti Ranolder Intézet Alapítólevele

„Istené a dicsőség!

Óhajtasom és hivatásomnak szent kötelesség érzetében elhatározott szándékom Pest József vagy Ferencz külvárosában Isten adományából Isten dicsőítésére, embertársaim javára, üdvére katolikus (!) leánynöveldeket építeni és alapítani és annak vezetésével a keresztény szeretet leányait, vagy amint őket Teréz külvárosban működőket nevezik, irgalmas nénéket megbízni.

Amiért is arra kérem Pest városának előljáróságát és közönségét, jelölne ki e célra egy vízáradás veszélyétől ment helyen, legalább 300 négyszögöl területet és azt azon tiltakozással, hogy ezen telek és ezen felépítendő intézet senki által, semmi más célra sohasem használtassák, mint ezen intézet eltulajdoníthatatlan tulajdonát – betelekkönyveztetné ezen szavakkal:

A Keresztény Szeretet paulai sz. Vincze-rendi Leányainak
Pest-József vagy Ferencz külvárosi Katolikus Leánynöveldéje

Ezen épület felépítésére és teljes, a kápolnát is beleértve belfelszerelésére ötvenezer (50 000) forintot szántam, az irgalmas nénék élelmezésére pedig és az intézet egyéb szükségleteinek fedezésére külön ötvenezer (50 000) forintnyi tőkét, úgy, hogy az intézetnek évenként előlegesen háromezer forintnyi ezüstben legyen, hogy ebből néhány szegény árva leánykát is nevelhessen. – Így összesen legalább százezer (100 000) forint fog kívántatni: amit érintek, mert épp ezen összeg oka, hogy jelen régtől táplált tervem életbeléptetését még csak most indítom meg.

De miután érzem, hogy immár beesteledett, Idvezítönk szavait: Munkálkodjatok miglen nappal van, mert eljő az éj, amidőn már nem lehet – nekem intőleg hangzani értvén, számot vetettem magammal és némely fekvő magánbirtokomat is pénzzé teendő, látom, miszerint úgy mint érdemtelen eszköz az Isteni Gondviselés kezében, hálát mondhatok Istennek, hogy lehetségessé tette nekem ennek kivitelét, valamint ünnepélyesen le is kötöm magamat mindezeknek hő teljesítésére.

Istené a dicsőség!

Budán november 24. 1871.”

Ranolder János s.k.,
veszprémi püspök”

Az intézetben elemi, polgári iskola, később tanítóképző működött. A tanítóképző szellemiségének megalapozója Holczmann Augusztina főnöknő volt, aki csaknem 30 évig irányította az intézet munkáját. Kezdetben a polgári iskolának és a tanítóképzőnek közös igazgatója volt (Schiffer Ferenc 1893–98, **Krizsán Mihály 1898–1906**, dr. Magdics Ignác 1906–1929), ez is biztosította az intézmény egységes nevelési koncepcióját.